

**Program rada predloženice za dekana Filozofskoga fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu**

za dekanski
mandat u razdoblju
akademskih godina 2017./2018., 2018./2019. i 2019./2020.

Izv. prof. dr. sc. Ivana Franić

Zagreb, ožujak 2017.

0. Uvod

Filozofski je fakultet javno visoko učilište, najveća i jedna od najprestižnijih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu te jedna od njegovih utemeljiteljica. Fakultet ustrojava i izvodi sveučilišne studije te provodi znanstveni, istraživački i visokostručni rad u više znanstvenih polja i područja.

Gotovo stoljeće i pol traje neprekinuta tradicija istraživanja i poučavanja u području humanističkih i društvenih znanosti, a kroz povijest Fakultet je izrastao u vrlo značajnu javnu znanstvenu, obrazovnu i kulturnu ustanovu.

Prikaz stanja na Filozofskome fakultetu i naših ciljeva bit će izložen kroz sljedeće kategorije: Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete, Studijski programi, Studenti, Nastavnici, Znanstveno-istraživačka djelatnost, Mobilnost i međunarodna suradnja, Resursi – stručne službe, prostor, oprema i financije, Upravljanje informacijama i informiranje javnosti. Ta poglavlja uglavnom slijede europske standarde i smjernice u osiguravanju kvalitete visokoga obrazovanja, iako su ovdje grupirane u šire kategorije radi boljšega razumijevanja.

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

Tijela upravljanja Fakultetom jesu dekan i Fakultetsko vijeće. Dekanu u radu pomažu prodekani koji su članovi Dekanskog kolegija. Ustrojbene jedinice Fakulteta koje se bave znanstveno-nastavnim i stručnim radom jesu odsjek, samostalna katedra, katedra, zavod, centar i knjižnica. Fakultet ima ustrojbene jedinice koje obavljaju upravno-administrativne i stručno-tehničke poslove.

Na Fakultetu djeluju 23 odsjeka sa 128 katedara (od kojih je jedna samostalna fakultetska katedra) te tri centra (Centar za obrazovanje nastavnika, Centar za strane jezike i Centar za potporu e-učenju). Pri odsjecima djeluje nekoliko specijaliziranih centara i zavoda.

Statut Fakulteta u prethodnom razdoblju nije u potpunosti usklađen s novim propisima u području znanosti i visokog obrazovanja. U praksi se pokazalo da postoji velika potreba za reguliranjem i donošenjem pojedinih općih akata koje je Fakultet dužan donijeti temeljem važećih sveučilišnih propisa.

U ak. godini 2013./2014. i 2014./2015. Fakultet je bio u postupku reakreditacije te je stručno povjerenstvo posjetilo Fakultet u razdoblju od 10. do 12. studenoga 2014. Rad povjerenstva temeljio se na opsežnome Izvješću o samoanalizi koje je Fakultet dostavio Agenciji za znanost i visoko obrazovanje početkom 2014. g. Kao rezultat posjeta, Stručno je povjerenstvo sastavilo opsežno izvješće na temelju kojeg je Akreditacijski savjet Agencije u ožujku izdao Filozofskome fakultetu Akreditacijsku preporuku. Fakultet se očitovao o ocjenama Povjerenstva, a ministar je temeljem toga u travnju 2015. uputio Fakultetu pismo očekivanja kojim se od Fakulteta traži da uočene nedostatke (strateški plan istraživanja te kadrovski deficit na relativno kasno ustrojenim neofilološkim studijima) otkloni u roku od tri godine.

Sustav osiguravanja kvalitete djeluje na više razina. Formalno je ustrojen u vidu Povjerenstva za osiguravanje kvalitete, stalnog tijela Fakultetskog vijeća koje se bavi pitanjima organizacije i kvalitete nastave na Fakultetu, osnovanog 2007. Povjerenstvo je ustrojeno po predstavničkom načelu i kao takvo osigurava zastupljenost svakog odsjeka, centra i samostalne katedre u pitanjima kvalitete. Rad Povjerenstva reguliran je Poslovníkom iz 2012. godine. Pri svakom odsjeku i katedri za sva pitanja kvalitete zaduženi su povjerenici za kvalitetu te u okviru svojih odgovornosti pročelnici odsjeka i

predstojnici katedara. U prethodnim razdobljima Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete razmatralo je izmjene studijskih programa na prijedlog vijeća odsjeka te ih radi odlučivanja upućivalo Fakultetskom vijeću. U okviru svojih nadležnosti Povjerenstvo se bavi i pitanjima studentskih evaluacija nastave (anketa), a bavilo se i izradom nacrtu Pravilnika o studiranju. Unatoč planiranju godišnjih aktivnosti, sukladno uputi sveučilišnoga Ureda za upravljanje kvalitetom, Povjerenstvo ne uspijeva uvijek ispuniti sav plan aktivnosti pa primjerice još nije izrađen fakultetski Priručnik o osiguravanju kvalitete te strategija osiguravanja kvalitete.

U rujnu 2008. osnovano je i Povjerenstvo za razvoj studija s ciljem analize reformiranih studija te izrade prijedloga novih kvalitetnijih studijskih programa. Zaključci Povjerenstva iz prosinca 2009. godine prihvaćeni su kao strateški dokument za razvoj studijskih programa i sustava studiranja na Filozofskome fakultetu.

Kvaliteta doktorskih studija u nadležnosti je vijeća svakog pojedinog studija te Vijeća poslijediplomskih studija kao središnjega savjetodavnog tijela koje o svim pitanjima kvalitete doktorskih studija raspravlja na svojim redovitim mjesečnim sjednicama te upućuje prijedloge i mišljenja Fakultetskom vijeću.

U ak. godini 2015./2016. u okviru unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Fakultet je evaluiran u pogledu usklađenosti s Europskim standardima i smjericama (ESG) iz 2015. U provedbi postupaka osiguravanja kvalitete primjetna je usmjerenost na nastavu pri čemu se ne obuhvaćaju druga važna područja kao što su znanstveno-istraživački rad, stručni rad, međunarodna suradnja i mobilnost. Štoviše, ne postoji ni cjelovita baza podataka koja bi olakšala praćenje indikatora kvalitete kako nastavne djelatnosti, tako i znanstveno-istraživačkog rada. Rezultat toga niz je nepovezanih izvješća u različitim područjima na temelju kojih je teško djelovati.

Uprava Fakulteta u prethodnim je razdobljima podržavala aktivnosti na polju unaprjeđenja sustava za osiguravanje kvalitete, a prodekan za studijske programe i prodekan za nastavu članovi su Povjerenstva za osiguravanje kvalitete te povezuju jedinicu za osiguravanje kvalitete i upravu Fakulteta. Koordinator Povjerenstva zadužen je za redovito sazivanje sjednica i njihovo vođenje, predlaganje dnevnog reda kao i za provedbu aktivnosti. Jednom godišnje Povjerenstvo daje izvješće o radu na usvajanje Fakultetskom vijeću te ujedno predstavlja plan rada u idućoj godini.

Strategija razvoja Filozofskoga fakulteta dovršena je u listopadu 2016., provedena je rasprava na odsjecima i očekuje se potvrda na Fakultetskom vijeću. Slijedom mišljenja Stručnog povjerenstva za reakreditaciju te u skladu s Pismom očekivanja izdanim u travnju 2015., Fakultet je dužan izraditi strateški plan istraživanja u roku od tri godine. Doktorski studiji u postupku su reakreditacije te se u okviru tog procesa izrađuju strateški planovi istraživanja za svaki doktorski studij. I u postupku unutarnje prosudbe nepovoljna ocjena dodijeljena je upravo standardu koji govori o strateškim dokumentima jer oni na Fakultetu još nisu usvojeni.

Cilj 1.1. → Donijeti odgovarajuće opće akte

U predstojećem razdoblju bit će potrebno izraditi i u proceduru odlučivanja uputiti sljedeće akte: Pravilnik o unutarnjem redu, Priručnik za osiguravanje kvalitete, Poslovnik o radu Fakultetskog vijeća, Poslovnik o radu Vijeća poslijediplomskih studija. Pravilnik o studiranju potrebno je uskladiti sa sveučilišnim Pravilnikom te ga potvrditi na odgovarajućim tijelima Sveučilišta. Provest će se usklađivanje Statuta s važećim nadređenim propisima te će se jasnije definirati nadležnosti odsjeka.

Cilj 1.2. → Unaprijediti sustav osiguravanja kvalitete

Izradit će se propisi i odgovarajući dokumenti u području osiguravanja kvalitete: pravilnik o osiguravanju kvalitete te priručnik o osiguravanju kvalitete. Sukladno rezultatima unutarnje prosudbe, donijet će se akcijski plan za usklađivanje u što većoj mjeri sa standardima ESG 2015. Potrebno je osnovati Ured za kvalitetu koji bi se bavio različitim aspektima osiguravanja kvalitete, od pružanja aktivne podrške odsjecima u unaprijeđenju kvalitete znanstvenoga i nastavnog rada do promicanja visokih standarda obrazovanja i kulture kvalitete.

Cilj 1.3. → Usvojiti strateške dokumente

Dovršit će se proces prihvaćanja Strategije razvoja Fakulteta te će se pristupiti izradi cjelovitoga strateškog plana istraživanja u koje će se uključiti parcijalni planovi istraživanja izrađeni pri doktorskim studijima, a posebna će se pozornost posvetiti uključivanju u europske istraživačke infrastrukture.

2. Studijski programi

Na Filozofskome fakultetu u području humanističkih i društvenih znanosti na 23 odsjeka izvodi se 111 studijskih programa na 43 preddiplomska, 44 diplomska, 1 integriranom preddiplomskom i diplomskom i 16 poslijediplomskih studija.

Sukladno Izvješću o samoanalizi, na preddiplomskoj razini nema predviđenih smjerova, usmjerenja i modula, osim na integriranom sveučilišnom preddiplomskom i diplomskom studiju povijesti i geografije koji se izvodi kroz nastavnički smjer. Sveučilišni diplomski studiji u različitim poljima humanističkih i društvenih znanosti ustrojeni su kroz smjerove. Najveći broj diplomskih studija uključuje nastavnički smjer, ukupno 19 studija, najčešće u dvopredmetnoj kombinaciji studiranja, iako postoje i jednopredmetni akreditirani nastavnički smjerovi na diplomskim studijima Kroatistike i Povijesti te na integriranome studiju Povijesti i geografije. Na devet diplomskih studija izvodi se prevoditeljski smjer. Ostali su smjerovi: lingvistički i književno-kulturološki (anglistika), prapovijesna, antička i srednjovjekovna arheologija (arheologija), znanstveni smjer (filozofija, fonetika, francuski, latinski, sociologija, španjolski) informatika, informatologija, arhivistika, bibliotekarstvo, muzeologija i upravljanje baštinom (informacijske znanosti), jezikoslovni, književni (kroatistika), prevoditeljsko-kulturološki (češki, slovački), interkulturalni (germanistika), jezično-prevoditeljski, književno-interkulturalni (južnoslavenski jezici i književnosti), kulturološki (poljski), jezikoslovno-kulturološki, književno-kulturološki (talijanski, ukrajinski), opći, poredbeni, računalni, primijenjeni, kognitivni (lingvistika), istraživački (povijest umjetnosti). Svi se studiji mogu slobodno kombinirati što na preddiplomskoj razini moguće je 595 kombinacija studija društvenih i humanističkih disciplina, a na diplomskoj čak 4698 kombinacija smjerova različitih društvenih i humanističkih studija, najčešće znanstvenih, nastavničkih, kulturoloških, prevoditeljskih, bez ograničenja u slobodi kombinacija i struka (čl. 2 Pravilnika o studiranju).

Na Fakultetu se u ak. godini 2014./2015. izvodilo ukupno 16 doktorskih studija: Arheologija, Etnologija i kulturna antropologija, Filozofija, Glotodidaktika, Hrvatska kultura, Informacijske i komunikacijske znanosti, Književnost, izvedbene umjetnost, film i kultura, Kroatistika, Lingvistika, Medievistika, Moderna i suvremena hrvatska povijest u europskom i svjetskom kontekstu, Pedagogija, Povijest umjetnosti, Psihologija, Rani novi vijek i Sociologija. Izvodili su se i specijalistički studiji Klinička psihologija i

Interkulturalna njemačko-hrvatska poslovna komunikacija. Senat Sveučilišta u Zagrebu na sjednici održanoj 19. svibnja 2015. donio je Odluku o osnivanju i izvođenju poslijediplomskoga specijalističkoga studija Primijenjene kroatistike i poslijediplomskoga doktorskoga studija *Sociologije*. U ak. godini 2015./2016. odobreni su i novi doktorski studiji Hrvatske filologije u interkulturalnome kontekstu te Znanosti o književnosti, teatrologije i dramatologije, filmologije, muzikologije i studija kulture. U postupku vrjednovanja nalaze se poslijediplomski studiji Predmoderne povijesti i Povijesti umjetnosti.

Studijski su programi po svojem sadržaju vrlo heterogeni, od društvenih do humanističkih, međutim, specifična kvaliteta i prepoznatljivost Fakulteta upravo je konzistentnost i jedinstvenost njihova funkcioniranja kroz slobodu studijskih kombinacija. Jedinstvenost pristupa očituje se i na razini ulaza u studij, točnije, upisni kriteriji gotovo su jednaki za sve studije: priznavanja uspjeha na državnoj maturi u obveznom dijelu (viša razina matematike samo za studij Psihologije) uz neznatne razlike u izbornim predmetima (primjećuje se težnja pojedinih odsjeka da oduzimaju ili dodaju pojedine izborne predmete) te polaganje razredbenog ispita za sve pristupnike kao i predisputa znanja jezika za pojedine studije jezika i književnosti. Razredbeni postupak nije bio revidiran već gotovo 15 godina. Upisi se odvijaju po rang-listi studenata, a vrlo često studenti zbog slabijeg uspjeha na razredbenom ispitu ne upisuju željene kombinacije studija, nego one kombinacije za koje nisu jako motivirani. Takve se situacije često rješavaju mogućnošću promjene jednoga od studija nakon 1. i 2. godine studija u kombinaciji, pri čemu se drugi studij zadržava.

Temeljem odluka Povjerenstva za razvoj studija i Fakultetskog vijeća iz 2010. godine utvrđena su načela za ustroj studijskih programa. Jedno od načela jest da studiji moraju brižno odrediti svoje stručne jezgre te da se na studijima moraju stjecati znanstvene i stručne kvalifikacije, a da se na dijelu njih moraju moći steći i nastavničke ili druge kompetencije. Sustav studija treba biti u najvećoj mjeri obuhvatan za sve oblike studija (A, B, jednodisciplinarni studiji, moduli itd.); treba voditi računa o općim interesima Fakulteta i studenata, o zaštiti i razvoju struka i studijskih grupa te polaziti od ravnopravnosti i ujednačenosti njihovih okvira. Poseban zaključak Povjerenstva isticao je obogaćivanje izborne ponude Fakulteta te potrebu da se uz obvezatne predmete u studijskim jezgrama uvedu još i znatne mogućnosti izbornosti u odnosu na struke, predmete i module.

Na prijelazu s preddiplomske na diplomsku razinu studija odustajanje je neznatno – gotovo svi studenti upisuju se na diplomski studij. Taj prijelaz dovodi do brojnih poteškoća jer oko 2000 studenata u kratkom roku mora dovršiti preddiplomski studij, prijaviti se za upis na diplomski studij, proći odgovarajuće razredbene postupke (ondje gdje takav zahtjev postoji) pa je redovito riječ o velikom organizacijskom izazovu.

Ishodi učenja u akademskoj su godini 2013./2014. temeljito formulirani za svaki studijski program te su uvedeni u odgovarajuće evidencije, uključujući dopunsku ispravu o studiju. Održan je niz radionica i većina je nastavnika pohađala edukaciju o metodologiji izrade ishoda učenja na razini predmeta.

Tijekom 2013./2014. diplomski su studiji uvedeni u ISVU, pri čemu se posebna pažnja posvetila implementaciji i regulaciji vrlo složenih kombinacija dvopredmetnih, jednopredmetnih studija i pripadajućih smjerova. U ak. godini 2014./2015. ISVU je u potpunosti implementiran na preddiplomsku i diplomsku razinu studija. Time je olakšana i procedura izvješćivanja prema odgovarajućim službama i tijelima Sveučilišta i Ministarstva.

Na temelju ranije prihvaćenih odluka Fakultetskog vijeća omogućen je nastavak studiranja na diplomskoj razini studentima koji studiraju u kombinaciji trogodišnjih i četverogodišnjih studija na preddiplomskoj razini te dvogodišnjih i jednogodišnjih studija na diplomskoj razini. Jednako tako, onim studentima čiji dvopredmetni preddiplomski studiji na diplomskoj razini postaju isključivo jednopredmetni te ne otvaraju mogućnost nastavka studiranja na drugom dvopredmetnom studiju omogućen je upis i drugog dvopredmetnog diplomskog studija kao dodatnog studija. Na taj način od ak. godine 2009./2010. omogućeno je zadržavanje dvodisciplinarnosti (iako u vidu dodatnoga studija) na obje razine studija, ponajprije u interesu studenata.

Problemima izmjena i dopuna studijskih programa redovito se bavi Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete.

Sukladno Pravilniku o vrjednovanju studijskih programa Sveučilišta studijski programi redovito se upućuju na vrjednovanje Radnoj skupini za studijske programe pri Odboru za kvalitetu Sveučilišta. Na Fakultetu od 2013./2014. postoji nešto jasnija procedura vrjednovanja izmjena studijskih programa. Odsjeci upućuju zahtjev za izmjenama Povjerenstvu za osiguravanje kvalitete, potom Povjerenstvo daje mišljenje i prijedlog Fakultetskom vijeću koje odlučuje o izmjenama i upućuje u daljnji postupak Radnoj skupini. U periodičnim izvješćima Odbora za kvalitetu Sveučilišta Filozofski fakultet imao je dosad znatan broj izmjena i dopuna koje su se uglavnom odnosile na izmjenu bodovne strukture studija, načina izvođenja nastave i poboljšanja ishoda učenja.

U proteklom je razdoblju proveden projekt Europskoga socijalnog fonda *Usklađivanje studijskih programa iz društvenih i humanističkih znanosti s potrebama tržišta rada* u okviru kojega je za sedam studijskih programa provedena temeljita analiza te su izrađeni standardi kvalifikacija i standardi zanimanja. Takva je analiza upozorila na potrebu uključivanja vanjskih dionika, prije svega poslodavaca te bivših studenata, u određivanje standarda pojedinih kvalifikacija i zanimanja.

Sukladno Sporazumu o ustrojavanju posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, Filozofski fakultet sudjeluje uz još devet sastavnica Sveučilišta, u izvedbi studijskih programa Vojno vođenje i upravljanje i Vojno inženjerstvo. Ukupno se izvodi 17 kolegija kojih su nositelji devetoro sveučilišnih nastavnika i stručnjaka s Odsjeka za sociologiju, Odsjeka za povijest, Odsjeka za anglistiku, Odsjeka za pedagogiju i Odsjeka za psihologiju. Fakultet je i inače pomogao u uspostavi i izvođenju nastave na mnogim novim studijima drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, ali i drugih hrvatskih sveučilišta.

U okviru programa cjeloživotnog učenja, valja istaknuti da se u ak. godini 2013./2014. započelo s izvođenjem dvaju sveučilišnih modula: *Dopunska pedagoško-psihološko-didaktičko-metodička izobrazba* Centra za obrazovanje nastavnika i *Hrvatski kao drugi i strani jezik* Centra za hrvatski kao drugi i strani jezik – Croaticuma. Prvi je modul namijenjen svima onima koji su već uključeni u nastavni proces u osnovnom ili srednjem obrazovanju, a koji zbog prirode posla moraju steći pedagoške kompetencije predviđene Zakonom o odgoju i obrazovanju (a nisu ih stekli kroz matični program sveučilišne izobrazbe). Time je Filozofski fakultet prepoznat kao vodeća ustanova za obrazovanje za pedagoške kompetencije. Drugim modulom afirmira se hrvatski jezik, kultura i povijest na akademskoj razini za studente koji dolaze temeljem nekoga od programa međunarodne razmjene, ali i za sve zainteresirane komercijalne polaznike (diplomatska predstavništva, strane tvrtke, individualni polaznici) koji hrvatski jezik svladavaju sada u okviru akreditiranoga modula. Izborni se kolegiji izvode na engleskom jeziku te se u prvoj „probnoj“ fazi izvođenja pokazalo da se ovom području mora posvetiti još više pozornosti jer je riječ o polaznicima koji imaju specifične potrebe. Pojedini odsjeci

izvode sustavne edukacije namijenjene stručnjacima u okviru cjeloživotnoga učenja, primjerice Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti (Arhivistika), Odsjek za psihologiju (Klinička psihologija, razvoj nastavničkih kompetencija i vrjednovanje kvalitete obrazovnog procesa).

Poslijediplomski doktorski studiji prošli su odgovarajuća tematsko vrjednovanje, a trenutačno prolaze postupak reakreditacije. Revizija tih programa, njihove izmjene i dopune provode se na razini Vijeća poslijediplomskih studija te na Fakultetskom vijeću.

Cilj 2.1. → Redefinirati ulogu i sadržaj razredbenog postupka za ulaz u studij

Potrebno je provesti analizu razredbenih ispita i interesa za pojedine studije. Kod pojedinih studija, osobito studija jezika i književnosti, uvesti odgovarajuće provjere predznanja koje su u funkciji kvalitetnijega uključivanja u studij i lakšega svladavanja ishoda učenja. Predložit će se promjena studija u kombinaciji samo nakon prve godine, čime se uvažava motivacija studenta za drugi studij, međutim, svaka kasnija promjena nije svrsishodna jer dovodi do produljenja razdoblja studiranja.

Cilj 2.2. → Reformirati studijske programe

Reforma studijskih programa i njihova preobrazba u integrirane preddiplomske i diplomske studije jedan je od prioriteta u budućem djelovanju Fakulteta. Time bi se izbjegle poteškoće oko završetka preddiplomskog studija te upisa na diplomski studij, a integrirani studiji omogućili bi kvalitetnije ostvarenje ciljeva poučavanja te kompaktnost pojedinih disciplina. Osobito se to odnosi na nastavničke studije kojima bi se na taj način omogućilo stjecanje pedagoških kompetencija kroz više studijskih godina, a ne samo dvije, koliko je sad slučaj na nastavničkim smjerovima diplomskih studija. U postupku reformiranja studija razmotrit će se i struktura svakog programa s obzirom na udio pojedinih oblika nastave: predavanja, vježbi, seminara, osobito u srodnim područjima (npr. jezici i književnosti).

Studiji koji nemaju dvodisciplinarnu inačicu na diplomskoj razini (Povijest i Arheologija) uslijed takve bi se reforme mogli jasnije i kvalitetnije kombinirati s drugim studijima.

Kao i u prethodnom razdoblju, i dalje će se težiti akreditaciji novih (interdisciplinarnih) studija na poslijediplomskoj specijalističkoj razini.

Cilj 2.3. → Unaprijediti kvalitetu nastave u cjelini

Potrebno je racionalizirati broj izbornih kolegija u skladu sa strukturom studijskog programa i opterećenjima nastavnika. Prilikom izrade izvedbenog plana nastave vodit će se računa o strukturi izbornosti studijskog programa te će se optimizirati izvođenje izbornih kolegija tako da bude usklađeno s opterećenjima nastavnika i da prati interese studenata za pojedine sadržaje. Posebno će se voditi računa o preduvjetima za upis kolegija. Kao i u prethodnom razdoblju, sustavno će se analizirati i pratiti potreba za angažiranjem vanjskih suradnika.

Cilj 2.4. → Stjecanje međunarodnih akreditacija za pojedine studije

Unaprijediti vidljivost ponajprije neofiloloških studija, ali napose i reguliranih profesija, primjerice psihologije, pedagogije kao i nastavničkih studija, te ih osnažiti podnošenjem zahtjeva za međunarodnim akreditacijama, npr. EMT za prevoditeljske studije. Postoji potreba i interes za osnivanjem Centra za prevoditeljske studije koji bi izvodio modul prevoditeljstva ponajprije namijenjen prevoditeljskim studijima, a potom bi se ponudio i drugim neofilološkim studijima. Time bi na atraktivnosti dobili i studiji jezika i književnosti koji studentima često nisu među prvih pet izbora. Gdje god bi se pojavila

potreba za stjecanjem sličnih međunarodnih akreditacija, potaknulo bi se studije da time povećaju atraktivnost i međunarodnu prepoznatljivost svojih programa.

Cilj 2.5. → Utvrditi unutarnje procedure izmjena i dopuna programa

U potpunosti će se definirati procedura izmjena i dopuna programa. Utvrdit će se kriteriji opravdanosti izmjena programa sukladno postojećim standardima i smjernicama: usklađivanje s novim znanstvenim spoznajama, ispunjavanje postavljenih ciljeva i ishoda učenja programa, uključivanje vanjskih dionika, analiza radnog opterećenja studenata, postojanje različitih vidova stručne ili nastavne prakse. U okviru Povjerenstva za osiguravanje kvalitete uspostaviti će se manja i funkcionalna radna skupina koja će pratiti opravdanost izmjena i dopuna te po potrebi zatražiti interne recenzije (iz istih ili srodnih područja) predloženih izmjena. Nastavit će se s uključivanjem vanjskih dionika u studijske programe.

3. Studenti

Na Filozofskome fakultetu na sveučilišnim preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima ukupno je u ak. godini 2015./2016. studiralo 7221 studenata. U istoj ak. godini preddiplomski je studij završilo 1396 studenata, a diplomski 1360 studenata.

Na poslijediplomske doktorske i specijalističke studije upisana su 133 kandidata, temu doktorskog rada prijavilo je 135 pristupnika, a u postupak ocjenjivanja predano je 144 doktorskih radova. Akademski stupanj doktora znanosti steklo je 150 pristupnika.

U ak. godini 2015./2016. odlukom Fakultetskog vijeća donesen je Pravilnik o studiranju, a na snagu je stupio 1. listopada 2016. Njime su pobliže regulirana sva pitanja studiranja, a obuhvatio je revidirane dotad važeće odluke koje je donosilo Vijeće radi reguliranja specifičnih situacija u studiranju (studiranje u kombinaciji dvaju dvodisciplinarnih studija te različitosti u formatu tih studija, završnost na dvama studijima u kombinaciji, izvrsnost u studiranju, prijelazi studenata s drugih visokih učilišta, status izbornih kolegija i uvjeti za njihov upis i sl.). I dalje su primjetne poteškoće u implementaciji odredaba Pravilnika.

Studenti aktivno participiraju u životu Fakulteta, ponajprije u radu Fakultetskog vijeća (15% od ukupnoga broja članova Vijeća), potom u vijećima odsjeka. Mišljenje studenata o mnogim pitanjima u većini se slučajeva uzima se u obzir i na temelju toga provode se odgovarajuće izmjene (studijski programi, provedba ispita, uvođenje izbornih kolegija radi interesa studenata i sl.).

Na fakultetskim odsjecima i katedrama obavljaju se temeljna i primijenjena istraživanja u brojnim poljima društvenoga i humanističkoga područja. Od početka studija studenti se uvode u znanstveni rad, ponajviše prijavljivanjem studentskih projekata, objavljivanjem zbornika studentskih radova, održavanjem studentskih konferencija. Najbolji studenti i njihovi radovi predlažu se za godišnju nagradu, a nekoliko desetaka studenata godišnje kandidira i za najprestižniju godišnju nagradu na razini Sveučilišta, Rektorovu nagradu. To ni izdaleka nije dovoljno s obzirom na brojnost studija, disciplina i studenata. Na Fakultetu se godišnje održi više desetaka znanstvenih skupova, a studenti se redovito uključuju u praćenje programa konferencija. Time se na najbolji način ostvaruje načelo zacrtano u zaključcima Povjerenstva za razvoj studija 2009. godine, a to je da su studiji na Filozofskome fakultetu utemeljeni na znanstvenome radu i da stoga moraju brižno odrediti svoje stručne jezgre te uvoditi studente tijekom nastave u znanstveni rad.

Studijski programi Fakulteta redovito se predstavljaju na Smotri Sveučilišta u Zagrebu kroz mjesec studeni. Sve pripreme za sudjelovanje na Smotri provode studenti (Info-služba) u suradnji s fakultetskim službama i zaduženim prodekanom. U olakšavanju pristupa studiju studentima prve godine, početkom prethodnih dviju ak. godina održan je orijentacijski tjedan u kojem su studenti mogli upoznati Fakultet, odvijanje nastave i specifičnosti nastavnoga procesa, Knjižnicu te su dobili potrebnu edukaciju o uporabi sustava za e-učenje Omega. Ipak, ne postoje još uvijek na razini svih odsjeka nastavnici ili studenti koji bi bili određeni za mentore ili tutore novoupisanim studentima.

Fakultet vodi brigu o izvannastavnim aktivnostima studenata. Studente se potiče da u okviru matičnih studijskih programa pohađaju aktivnosti koje su u funkciji ishoda učenja studija. Još se uvijek u punoj mjeri ne provodi priznavanje tih istih aktivnosti sukladno sveučilišnom Pravilniku o dodjeli ECTS bodova za izvannastavne aktivnosti.

Studenti svoje aktivnosti provode i u brojnim klubovima studenata (obično na razini odsjeka ili studija), a klubovi su udruženi u Savez studentskih udruga Filozofskog fakulteta. U tu svrhu studentima su dodijeljeni na uporabu i prostori (ne uvijek dostatni za sve aktivnosti). Redovito se godišnje provodi natječaj za potporu studentskim projektima pri čemu Fakultet izdvaja odgovarajući iznos kojim potiče studentske aktivnosti koje su najčešće u vezi sa studijem, npr. studentske konferencije, manji ili veći izdavački projekti. Terenska se nastava također provodi u okviru pojedinih studija, za što se izdvajaju posebna sredstva na razini ak. godine.

U proteklome su razdoblju započeli pregovori o otvaranju studentskoga restorana sa subvencioniranom prehranom u prostorima Fakulteta. To se pokazalo neophodnim budući da studenti najveći dio dana borave na Fakultetu, a u kratkim pauzama među predavanjima ne stignu otići do sličnih restorana u blizini. Time bi se standard studiranja i kvaliteta studentskog života znatno podigli.

Studenti slabijega socijalnog statusa mogu se u okviru natječaja prijaviti na tzv. odrađivanje školarine uključujući se u pojedine manje složene poslove fakultetskih službi, npr. garderoba, studentska služba i sl.

Na Fakultetu djeluje nekoliko jedinica posvećenih skrbi o studentima: Savjetovalište za studente (pruža grupno i individualno savjetovanje), Ured za studente s invaliditetom te nedavno ustrojeni Centar za razvoj karijera. Mnoge važne i korisne aktivnosti tih centara prepoznate su među studentima Fakulteta jer pridonose svladavanju poteškoća nastalih u studiju i studiranju, ali omogućuju i lakši pristup studiju za osobe s invaliditetom.

Fakultet dosad uglavnom nije vodio sustavnu brigu o bivšim studentima, njihovim radnim i ostalim društvenim aktivnostima nakon završetka studija. Postoji mrežna stranica s osnovnim podacima o udruzi alumnijska i njezinim članovima, međutim, nema sustavno vođenih aktivnosti u smislu kontakta s alumnijima, njihovoj aktualnoj ulozi, a izostaju i sustavniji pokušaji povezivanja alumnijska s Fakultetom. Ako takvih aktivnosti ima, one su individualne i vezane za odsjeke ili katedre (gostovanja, predavanja, kulturni događaji). Vidljivije aktivnosti u tom pravcu ostvarene su tijekom provođenja projekta Europskoga socijalnog fonda usmjerenog na izradu standarda kvalifikacija i standarda zanimanja.

Cilj 3.1. → Unaprijediti postupak priznavanja izvannastavnih aktivnosti

U skladu sa sveučilišnim propisima, redovito će se informirati studente i nastavnike o obvezi priznavanja izvannastavnih aktivnosti kroz radnu skupinu koja djeluje pri Sveučilištu. Tek po završetku procesa priznavanja ECTS bodova na radnoj skupini, isti bodovi mogu biti upisani u dopunsku ispravu o studiju.

Cilj 3.2. → Unaprijediti objektivnost vrjednovanja studentskih postignuća

U svrhu postizanja veće objektivnosti ocjenjivanja te standardizacije postupka ondje gdje se to procijeni primjerenim, osobito u okviru srodnih odsjeka i studija, provest će se najprije na odsjecima, potom pri Povjerenstvu za osiguravanje kvalitete te na Fakultetskom vijeću rasprave te po potrebi održati edukacije, osobito za nastavnike koji su tek ušli u sustav nastave na visokoškolskoj razini te za sve nastavnike koji pokažu interes.

Cilj 3.3. → Nastaviti aktivnosti na otvaranju studentskog restorana

U prethodnome su razdoblju započeti pregovori s Ministarstvom znanosti i obrazovanja o otvaranju studentskoga restorana. Inzistirat će se na nastavku pregovora i postizanju što povoljnijih uvjeta za Fakultet.

Cilj 3.4. → Uključiti veći broj studenata u studentske projekte

U svrhu poticanja većega uključivanja u studentske projekte izdvojiti će se veći iznos nego što je to bilo dosad, kako bi se olakšalo provođenje aktivnosti koje su u funkciji stjecanja znanja i vještina na studiju. Po završetku projektinoga ciklusa održat će se Dan studentskih projekata na kojima će se rezultati rada studenata učiniti vidljivima fakultetskoj i široj javnosti.

Cilj 3.5. → Pružiti povratne informacije o studentskim zahtjevima

U svrhu dobivanja informacija o zahtjevima studenata koje su u vezi s nastavom i studijem, ali i izvannastavnim aktivnostima provest će se analiza anketa pri završetku studija te će se svugdje gdje to bude primjereno provesti određene izmjene, a o izmjenama će se obavijestiti studentske predstavnike.

Cilj 3.6. → Potaknuti veći broj studenata za prijavu na natječaj za dodjelu Rektorove nagrade

Potrebno je osvijestiti potrebu uključivanja što većeg broja studenata različitim aktivnostima: informiranjem pročelnika, predstojnika katedara, članova Studentskog zbora i studentskih predstavnika te održavanjem predavanja te predstavljanjem radova koji su u prethodnim godinama bili nagrađeni rektorovom nagradom. Isto će se učiniti i s radovima koji su dobili dekanove nagrade u okviru aktivnosti namijenjenih predstavljanju studentskih projekata.

Cilj 3.7. → Ostvariti snažniji kontakt s bivšim studentima

Intenzivirat će se aktivnosti oko kontakata s alumnijima radi kvalitetnijega praćenje odabira, uspostave i razvoja karijera bivših studenata. U tome znatnu ulogu može odigrati novoosnovani Centar za razvoj karijera koji ima potencijal za provođenje analiza o zapošljavanju studenata te još aktivne studente završnih godina može usmjeriti prema stjecanju odgovarajućih vještina koje će pridonijeti većoj zapošljivosti i razvoju karijere.

4. Nastavnici

Na Fakultetu je u ak. god. 2012./2013. djelovalo 609 redovnih i izvanrednih profesora, docenata, viših lektora, lektora, viših predavača, predavača i znanstvenih novaka, viših asistenata i asistenata te 178 ostalih djelatnika (bibliotekara, tajnica,

administracije i tehničkog osoblja). U nastavni proces uključen je i razmjerno velik broj vanjskih suradnika, koji se s godinama postupno smanjuje ulaskom u sustav novih nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju, čime preuzimaju veće opterećenje. U listopadu 2013. godine u sustavu je bilo ukupno 167 znanstvenih novaka, a do 2018. g. ugovor o radu istekao je ili će isteći za 135 znanstvenih novaka. Korištenjem sustava koeficijenata u proteklom je razdoblju gotovo trećina novaka stekla zvanje docenta i time se u studijskim programima povećao udio (ponegdje i vrlo zamjetno) norma sati koje izvode stalno zaposleni nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju. Sukladno Izvješću o samoanalizi, još u ak. god. 2012./2013. udio znanstvenih novaka u izvedenoj nastavi iznosio je 28530,7 norma sati (17,7%). Velik je broj znanstvenih novaka, dakle, još i prije stjecanja zvanja docenta imao znatnije opterećenje. Njihovim izborom u docente, Fakultet u osigurao uvjete za kvalitetno izvođenje nastave, a stekli su se uvjeti i za provođenje kvalitetnih istraživanja.

Analize i vrjednovanje rada nastavnika provodi se periodično, prilikom izbora u zvanje i na radno mjesto, a kriteriji su definirani Zakonom, Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, Statutom Sveučilišta i Statutom Fakulteta. Vrjednovanje rada nastavnika provodi se i studentskim anketama za procjenu kvalitete nastavnika. Anketa se provodi svake tri godine putem tiskanog upitnika, a može se provoditi i on-line u ISVU sustavu. Nastavnici dobivaju povratne informacije o studentskoj procjeni njihova rada, a čelnik ustanove te pročelnici imaju ovlast dostaviti rezultate nastavnicima.

Nastavnici imaju mogućnost obogatiti nastavu novim znanstvenim spoznajama, što se posebno odnosi na doktorske studije. Sukladno Pravilniku o doktorskim studijima, Sveučilište je održavalo radionice za mentore koje su bile namijenjene nastavnicima koji tek postaju mentorima.

Nastavnici Filozofskoga fakulteta uključeni su u mnoge segmente društvenoga života, u rad državnih i drugih institucija, pri čemu sudjeluju u donošenju bitnih odluka za razvoj sustava znanosti i visokoga obrazovanja.

U proteklome razdoblju u više su navrata održavane edukacije o različitim aspektima nastave i studijskih programa. Tako su održane edukacije o metodologiji izrade ishoda učenja, a u okviru projekta vezanoga za HKO, nastavnici su održali brojne radne sastanke, rasprave i edukacije o izradi standarda kvalifikacija i standarda zanimanja u pojedinim strukama za koje se obrazuju studenti Fakulteta.

Još uvijek ne postoji sustavna edukacija za visokoškolske pedagoške kompetencije te za primjenu suvremenih tehnologija, alata i pristupa u nastavi. Zainteresirani nastavnici mogu pohađati radionice o uporabi sustava za učenje na daljinu Omega, no, to se nije postavilo kao obveza.

Iako Fakultet ima sklopljen prilično velik broj ugovora u različitim mrežama mobilnosti (Erasmus+, CEEPUS) te brojne bilateralne ugovore o suradnji (a dostupne su i mobilnosti temeljem ugovora koje sklapa Sveučilište), još je uvijek nedostatan broj nastavnika koristio programe mobilnosti. Od nekoliko stotina nastavnika tek nekoliko desetaka njih ulazi u programe mobilnosti, što nije dostatno.

Cilj 4.1. → Motivirati nastavnike za pripremu kvalitetnih nastavnih materijala i veće korištenje sustava za učenje na daljinu Omega

Potrebno je poticati nastavnike na izradu nastavnih materijala te povećati broj nastavnih materijala i objavljenih djela koji će steći oznaku sveučilišnog udžbenika odobrenog od strane Senata Sveučilišta i njegova Povjerenstva za sveučilišnu nastavnu literaturu.

U suradnji s Centrom za potporu e-učenju, potrebno je motivirati nastavnike za podizanje e-kolegija na razinu 3. Većina je kolegija na Omega razine 2, a razina 3 znatno bi unaprijedila obrazovni proces.

Cilj 4.2. → Uvesti individualne periodične planove istraživanja

Nastavnici će se poticati na izradu periodičnih i orijentacijskih planova istraživanja u kojima će istraživači iskazati interes za istraživanjem određenih tema u sklopu širih polja i područja. Analizom individualnih planova istraživanja bit će usklađeni sa strateškim planom istraživanja te će se u okviru bliskih i srodnih polja oformiti manje ili veće skupine istraživača koje će biti u stanju temeljitije, sveobuhvatnije, ali i interdisciplinarno i transdisciplinarno pristupiti temi istraživanja.

Cilj 4.3. → Analizirati opterećenja u cilju kvalitetnijega izvođenja nastave

Opterećenja nastavnika analizirat će se na razini odsjeka. Potrebno je utvrditi jasna pravila o kvotama za izvođenje nastave na izbornim kolegijima i to u skladu s brojem upisanih studenata. U skladu s tim, racionalizirat će se broj izbornih kolegija koji se izvode na pojedinom studijskom programu, vodeći računa o zadržavanju kvalitete programa i o obvezi postizanja ishoda učenja predviđenih programom. I dalje će se osobita pozornost posvetiti studijima koji upisuju manji broj studenata i kojima su predmet jezici i kulture od osobitoga interesa za društvo i pojedine (manje zastupljene) skupine.

Uza sve to, potrebno je voditi računa o ravnomjernoj opterećenosti nastavnika mentorstvima završnih i diplomskih radova. U tu će se svrhu donijeti odgovarajuće preporuke koje će predložiti Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete i uputiti Fakultetskom vijeću.

Cilj 4.4. → Poticati veće uključivanje nastavnika u programe mobilnosti

Nastavnici će se sustavno poticati na prijavu za programe mobilnosti održavanjem radionica, info-dana te prenošenjem iskustava kolega koji su bili na mobilnosti. Na razini svakog odsjeka pročelnicima će se periodično dostavljati statistike o korištenju programa mobilnosti kako bi se povećala vidljivost znanstveno-nastavnoga osoblja u europskom prostoru obrazovanja i šire, gdje god postoje sklopljeni ugovori s drugim sveučilištima.

Cilj 4.5. → Provoditi izobrazbu u visokoškolskim pedagoškim kompetencijama za zainteresirane nastavnike

U prvoj fazi potrebno je u okviru Centra za obrazovanje nastavnika ponuditi odgovarajuću izobrazbu za visokoškolske pedagoške kompetencije za nastavnike koji pokazuju interes. U drugoj fazi donijet će se preporuka za uključivanje i drugih nastavnika u takve izobrazbe.

5. Znanstveno-istraživačka djelatnost

Na Fakultetu u ovome trenutku još nije donesen strateški plan istraživanja. Ipak, znanstvena se djelatnost kontinuirano potiče i daje solidne rezultate. S obzirom na broj aktivnih istraživača u brojnim poljima društvenih i humanističkih znanosti, Fakultet bi ipak mogao bolje iskoristiti svoj potencijal. Pritom se misli na još uvijek nedostatno sudjelovanje u europskim programima istraživanja (Obzor 2020, COST, ESF) osobito zbog sve slabijega namjenskoga financiranja znanstvene djelatnosti iz državnoga proračuna.

Nešto je bolja zastupljenost istraživača u nacionalnim istraživačkim okvirima, osobito projektima Hrvatske zaklade za znanost u kojima znanstvenici postižu dobre rezultate. Jednako tako, u okviru kratkoročnih potpora istraživanjima iz sredstava

programskoga ugovora Fakultet je dobio znatan broj potpora namijenjenih društvenim i humanističkim znanostima te je u proteklim godinama bilo dosta vrijednih rezultata. Ipak, kratkoročna potpora ne može zamijeniti trajnije financiranje i daleko znatnije rezultate istraživanja.

Na Fakultetu se vodi evidencija o znanstvenim projektima te o objavljenim znanstvenim radovima (u okviru bibliografija pri Knjižnici). Međutim, te evidencije vode se primarno u svrhu financijskoga izvješćivanja, dok izostaje kvalitativna analiza rezultata istraživanja. Rezultati istraživanja uglavnom se ne analiziraju na razini odsjeka ili katedara. Posljednja takva analiza provedena je prilikom reakreditacije Fakulteta i tom je prigodom utvrđeno da su rezultati znanstvenih istraživanja u vidu objavljenih znanstvenih knjiga (monografija), uredničkih knjiga te znanstvenih članaka u određenim kategorijama vrlo različiti po pojedinim odsjecima.

U svrhu poticanja prijava na nacionalne i međunarodne projekte održavaju se različite aktivnosti informiranja potencijalnih prijavitelja, poput info-dana te brojne diseminacijske aktivnosti usmjerene promociji istraživačkih dostignuća.

Fakultet nije u dovoljnoj mjeri uključen u znanstveno-istraživačke i e-infrastrukture, a postoji velik potencijal za daljnji razvoj na tom polju.

Cilj 5.1. → Ustrojiti Ured za znanost i projekte

Potrebno je ustrojiti Ured za znanost i projekte s temeljnom zadaćom potpore istraživanjima i istraživačima kroz poticanje prijave na nacionalne i međunarodne projekte. Ured treba pratiti pozive i natječaje za projekte, olakšavati komunikaciju s potencijalnim međunarodnim partnerima te davati administrativnu podršku istraživačima. Također bi se pri Uredu trebale voditi odgovarajuće evidencije te provoditi periodične analize.

Cilj 5.2. → Analizirati rezultate znanstvenih istraživanja po ustrojbenim jedinicama

Potrebno je provoditi periodične analize znanstvenih postignuća, ponajprije na ustrojbenim jedinicama, odsjecima i katedrama, potom na razini srodnih područja te pritom utvrđivati mogućnosti povezivanja istraživača u skupine sukladno interesima i strateškom planu istraživanja. Pritom se moraju očuvati specifičnosti pojedinih područja i polja.

Cilj 5.3. → Poticati uključivanje Fakulteta u međunarodne istraživačke infrastrukture

Fakultet se u idućem razdoblju treba uključiti u postojeće infrastrukture u područjima društvenih i humanističkih znanosti. To je od velike važnosti radi povezivanja s drugim institucijama na izvođenju značajnih infrastrukturnih projekata te radi kontinuiranoga pristupa digitalnim izvorima podataka, a sve u skladu s nacionalnim prioritetima za razvoj istraživačke infrastrukture.

Cilj 5.4. → Poticati objavljivanje znanstvenih knjiga i radova na hrvatskom jeziku, osobito u humanističkim znanostima

Poticat će se istraživanja i objava rezultata istraživanja na hrvatskom jeziku radi očuvanja nacionalnoga jezika kao jezika istraživanja te radi stvaranja i očuvanja nazivlja u pojedinim disciplinama. To neće spriječiti poticanje istraživanja i na jezicima drugih filologija zastupljenih na Fakultetu.

Cilj 5.5. → Utemeljiti znanstveni časopis s mogućnošću objave radova na jezicima filologija koje se proučavaju na Fakultetu

Radi veće vidljivosti rezultata istraživanja na odsjecima pri kojima se proučavaju mnogi (svjetski) jezici i književnosti, ali i radi očuvanja cjelovitosti polja filologije u području humanističkih znanosti, potaknut će se osnivanje časopisa s mogućnošću objave radova na jezicima nacionalnih filologija. Na taj bi se način okupila srodna područja istraživanja koja bi pritom sačuvala svoje specifičnosti, a to bi omogućilo bolju komunikaciju među disciplinama i istraživačima.

6. Mobilnost i međunarodna suradnja

Fakultet ima velik broj sklopljenih ugovora o međunarodnoj suradnji, međutim, ne provodi se periodična revizija realiziranosti pojedinoga ugovora, a sami ugovori nisu strateški usmjereni te nisu određena uža područja interesa u okviru postojećih suradnji.

Ne posvećuje se odgovarajuća pozornost mogućnostima priznavanja studentskih postignuća u vidu odslušanih i položenih kolegija na prihvatnom sveučilištu (pa i ECTS bodova). Stoga boravak na mobilnosti nerijetko dovodi do produljenja razdoblja studiranja na matičnom studiju.

Na Fakultetu djeluju brojni lektorati jezika i književnosti, ustrojeni pri odsjecima na kojima se izvode takvi studiji. Ukupno je angažirano tridesetak lektora koji pridonose izvođenju nastave, osobito na polju kulturnih i civilizacijskih sadržaja, ali i govornih i konverzijskih vježbi. Međutim, ne postoji kvalitetna komunikacija s tim zaposlenicima koji su važan čimbenik međunarodne bilateralne suradnje.

Cilj 6.1. → Poticati mobilnost studenata

Različitim informativnim i diseminacijskim aktivnostima poticati će se odlazna mobilnost radi optimalnog korištenja postojećih programa te radi iskustava učenja koja mogu biti od koristi u matičnome studijskom programu, osobito kada je riječ o studentima na studijima jezika i književnosti, ali i svim drugim studijima. Potrebno je donijeti preporuke o priznavanju razdoblja provedenog na mobilnosti te studentskih postignuća kako bi se izbjeglo zaostajanje u studiranju. Jednako tako, prilikom sklapanja ugovora o učenju potrebno je voditi računa o svrhovitosti odabranih kolegija i mogućnosti njihova priznavanja po povratku s mobilnosti.

Cilj 6.2. → Povećati broj kolegija na engleskom i drugim jezicima

Posebnu pozornost treba posvetiti uvođenjem većega broja kolegija na stranim jezicima (primarno engleskom, ali i drugim jezicima na kojima nastavnici imaju potrebne kompetencije). U tom smislu pripremit će se natječaji te će nastavnici moći prijaviti prijevode svojih postojećih, ali i nove kolegije otvorene (vanjske) izbornosti, namijenjene zainteresiranim matičnim studentima, potom studentima drugih sastavnica te studentima na dolaznoj mobilnosti. Izvođenje takvih kolegija treba omogućiti i za manje skupine, sve do individualne nastave. Nastavnicima koji se odluče pripremiti i izvoditi kolegije na stranim jezicima osigurat će se i odgovarajući iznos za pripremu kolegija i nabavu literature, kao i priprema ili provjera poznavanja jezika.

Cilj 6.3. → Odrediti jasne rokove vezane za dolaznu mobilnost

Za iduće razdoblje potrebno je u rokovima koje zahtijevaju međunarodni programi mobilnosti objaviti podatke o strukturi pojedinih programa, izvedbenim planovima nastave te mogućnostima pohađanja kolegija na stranim jezicima. Tako će se moći privući

veći broj dolaznih studenata. U tu svrhu potaknut će se i prevođenje pojedinih dijelova izvedbenog plana na veće svjetske jezike.

Cilj 6.4. → Analizirati sklopljene ugovore o međunarodnoj suradnji te podatke o mobilnosti

Potrebno je provesti temeljitu analizu postojećih ugovora te odrediti kriterije za njihovo produljenje kao i sklapanje novih ugovora. Kad god to bude moguće, uputit će se na sklapanje ugovora s onim institucijama koje pridonose ostvarenju strateških ciljeva Fakulteta.

7. Resursi: Stručne službe, prostor, oprema i financije

U prethodnim razdobljima uslijed porasta broja studija i studenata te sve opsežnijim i složenijim administrativnim zadaćama, osobito oko vođenja različitih evidencija i izvješćivanju prema sveučilišnim službama i drugim dionicima, Fakultet nije uspio odgovoriti na najuspješniji način. Broj djelatnika u službama nije znatnije rastao pa je gotovo nemoguće kvalitetno i pravodobno odgovoriti na sve zahtjeve vanjskih dionika. Uz odgovarajuće poticajne mjere malobrojni djelatnici ipak uspijevaju odgovorno i savjesno obaviti sve zadaće.

Osobito se to odnosi na Studentsku službu koja intenzivno komunicira sa studentima, u pojedinim vrlo zahtjevnim okolnostima upisa na studij, upisa viših godina, izdavanja i ovjere različitih isprava. Nedostatan broj djelatnika ne može uvijek dovoljno uspješno odgovoriti na sve zahtjeve u razdobljima početka i kraja semestara kao i akademske godine. Stoga se odnedavno pristupilo optimizaciji tih procesa te se u narednom razdoblju očekuje da sve isprave generira sustav, uključujući i diplome, što se dosad nije uspjelo postići zbog velikoga broja studijskih programa i njihovih specifičnosti.

Ured za informacijski sustav visokih učilišta (ISVU) obavlja vrlo odgovorne poslove vezane uz planiranje i izvedbu nastave te izvješćivanje u različite svrhe kao i izradu analiza radi donošenja odluka o studijskim programima i nastavnom procesu. Četiri zaposlena djelatnika ni izdaleka nisu dostatni za upravljanje velikom količinom podataka o gotovo stotinu studijskih programa koji se izvode u nekoliko tisuća kombinacija. U razdobljima pripreme izvedbenog plana uoči početka ak. godine kao i u razdobljima upisa u semestre djelatnici Ureda imaju brojne zahtjeve nastavnika i studenata. Rješavanju tih zahtjeva pristupaju vrlo odgovorno i uspješno, s obzirom na opseg posla i kratke rokove.

Služba za pravne, kadrovske i opće poslove broji 15 djelatnika, a u okviru nje osobito Kadrovska služba s dvije zaposlene djelatnice s puno poteškoća obavlja poslove oko evidencije gotovo 600 nastavnika u različitim zvanjima i još oko 200 ostalih zaposlenika, raspisivanja natječaja i prijma novih djelatnika te uza sve to, vode brigu i o posebnoj kategoriji zaposlenika, tridesetak stranih lektora za koje se provodi vrlo složen postupak odobravanja angažmana, dobivanja suglasnosti, praćenja rada i prijma.

Služba za informatičku potporu također skrbi o potrebama više stotina djelatnika te gotovo sedam tisuća studenata pa je broj od devet zaposlenika nedostatan za obavljanje vrlo složenih zadaća nabave i održavanja računalne opreme, mreže i poslužitelja odsjeka, katedara i centara te pojedinačno zaposlenika i studenata.

Ured za međunarodnu suradnju s nevelikim brojem zaposlenih odgovorno obavlja brojne poslove i provodi aktivnosti na polju dolazne i odlazne međunarodne mobilnosti, praćenja ugovora o međunarodnoj suradnji, poticanju istraživača za prijavu na međunarodne projekte te druge aktivnosti kojima je svrha povećanje vidljivosti Fakulteta

i Sveučilišta u međunarodnim razmjerima. Fakultet nema ured za znanost i projekte koji mu je itekako potreban s obzirom na broj znanstvenika i još uvijek nedostatan broj znanstvenih (osobito međunarodnih) projekata. Ustrojavanjem ureda za znanost i projekte stekle bi se okolnosti za snažniju potporu znanstvenim istraživanjima i znanstvenicima Fakulteta. Ured bi vodio brigu o uključivanju Fakulteta u nacionalne, europske i druge međunarodne projekte, kao i na uključivanje u europske istraživačke infrastrukture. Uza sva prostorna ograničenja, taj bi Ured umnogome pridonio boljem pozicioniranju Fakulteta u nacionalnim i međunarodnim istraživačkim okvirima.

Knjižnica Filozofskoga fakulteta središnja je fakultetska knjižnica koja okuplja velik broj nekad drugačije ustrojenih manjih odsječkih (seminarskih) knjižnica. Danas je to vrlo prepoznatljiva knjižnica s iznimno bogatim fondom i značajnim zbirkama te izvrsno informatički i tehnički opremljena. U Knjižnici je zaposleno 60-ak knjižničara koji skrbe o odsječkim zbirkama, a angažiraju se i demonstratori za rad u pojedinim zbirkama. Knjižnica ima oko 7.000 aktivnih korisnika prosječno po kalendarskoj godini. Broj naslova knjiga veći je od 250.000, a primjeraka je više od 400.000. Knjižnica i njezini odsječki knjižničari zaduženi su za uspostavu i vođenje Bibliografije Filozofskoga fakulteta. U 2009. godini Fakultet je izdvajao oko 600.000 kn za pretplatu na tiskane i elektroničke časopise da bi nakon provedene analize kroz nekoliko godina bio sveden na 400.000, sukladno podacima iz Samoanalize Fakulteta s početka 2014. godine.

Izdavačka djelatnost provodi se kroz službu FF Press koja uz nedostatan broj djelatnika obavlja složene poslove planiranja, komunikacije s istraživačima, pripreme za tisak različitih publikacija od kojih su najvažnije monografije istraživača, znanstveni časopisi koji imaju sjedište na Fakultetu ili koji se publiciraju u suradnji s drugim znanstvenim ustanovama.

Što se tiče opreme, Fakultet izdvaja znatna sredstva za nabavu računalne opreme, kako iz sredstava odsjeka, ali i sredstava projekata. Ulaže se i u nabavu specijalizirane opreme te programa i licenci za istraživanja u području primjerice psihologije, fonetike, sociologije, arheologije. U ak. godini 2014./2015. uložena su znatna sredstva u opremanje specijalizirane računalne učionice za potrebe studija prevođenja (prevoditeljski programi, prijevodne memorije) čime će se znatno unaprijediti kvaliteta studiranja i postići specifični ishodi učenja.

Iako Fakultet broji 22 studija jezika i književnosti te još toliko na diplomskoj razini, ne postoji osuvremenjen fonetski laboratorij za izvođenje vježbi izgovora i korektivnih vježbi. Studenti tako ne mogu u potpunosti postići dio ishoda učenja, a činjenica je da Fakultet još od osnivanja Odsjeka za fonetiku iz vremena kada je prof. dr. Petar Guberina utemeljio disciplinu predstavlja najprestižniju ustanovu u ovom dijelu Europe na kojoj se izvode sveučilišni studiji jezika i književnosti. Osim toga, istraživanja govornih realizacija neizvornih govornika omogućila bi našim istraživačima provođenje istraživanja na matičnoj ustanovi te bi se time privukli i istraživači s drugih ustanova.

Cilj 7.1. → Unaprijediti uvjete rada i profesionalizirati osoblje

Sustavno će se provoditi, ondje gdje se procijeni potrebnim, stručno usavršavanje službenika. Provest će se i kvalitetna informatizacija službi i poslovnih procesa te će se promovirati među svim službenicima informacijska kultura. Naglašena će biti briga o zakonitosti i pravilnosti u postupanju uz izbjegavanje svih oblika koruptivnoga ponašanja. Potrebno je bolje povezati pojedine službe i jasnije razgraničiti zaduženja i odgovornosti, osobito na polju važnih evidencija o studentima i studijima, čime će se izbjeći nepotrebni zastoji i nerazumijevanja. Nastaviti s uvođenjem i utvrđivanjem procedura u poslovanju.

Cilj 7.2. → Bolje raspodijeliti poslove oko evidencije o studijima i studentima

Potrebno je jasnije odrediti zaduženja i ovlasti službi i djelatnika koji se bave evidencijama studenata i studija. Utvrdit će se zaduženja u vođenju svih važnijih evidencija: ISVU, odsječki koordinador za ISVU, vođenje ECTS informacijskoga paketa, ispitne evidencije, koordinador za ECTS za međunarodnu mobilnost. Potrebno je ravnomjerno rasporediti opterećenja u zaduženjima, imajući na umu veličinu odsjeka i broj studenata te broj kolegija.

Cilj 7.3. → Zadržati financijsku stabilnost

Potrebno je zadržati financijsku stabilnost Fakulteta odgovornim upravljanjem sredstvima od razine odsjeka, preko službi te osobitu pozornost posvetiti postupnom smanjenju sredstava za vanjsku suradnju i mentorsku nastavu koja na razini godine doseže vrlo visoke iznose. Potrebno je zadržati dostatno financiranje studentskih aktivnosti, terenske nastave kao i redoviti priljev sredstava za nastavnu literaturu. U predstojećem razdoblju izdvojiti će se odgovarajući iznos za ciljeve unaprjeđenja nastave, budući da su nastavnici i studenti prepoznali mnoge dobrobiti i postigli značajne rezultate temeljem provođenja takvih aktivnosti (mentoriranje studenata, sredstva za pripremu nastavnih materijala, studentske radionice, studentsko savjetovalište, gostovanja književnika i sl.).

Cilj 7.4. → Prijaviti se na europske infrastrukturne projekte radi obnove predavaonica te daljnje intenzivne aktivnosti na povećanju prostornih resursa

Velike dvorane u prizemlju Fakulteta, uz iznimku dvorane I i II još nisu obnovljene te je potrebno što prije pristupiti prijavi na indikativne liste infrastrukturnih projekata za dobivanje bespovratnih sredstava za obnovu dvorana. I prostori dekanata i Studentske službe, kao i dvorana VII nisu obnovljeni pa je na isti način potrebno ih obnoviti, urediti i opremiti. Nastavit će se s iznalaženjem daljnjih rješenja na prostornome proširenju Fakulteta jer je sadašnji prostor nedostatan za potrebe razvoja Fakulteta, osnivanja novih studija, novoga zapošljavanja i sveobuhvatnoga razvoja aktivnosti.

Cilj 7.5. → Urediti i opremiti suvremeni fonolaboratorij

Uredit će se i suvremenom opremom urediti fonolaboratorij koji je tradicionalno smješten na drugom katu. Nakon savjetovanja sa stručnjacima s Odsjeka za fonetiku i pročelnicima odsjeka koji izvode studije jezika i književnosti te u suradnji s vanjskim dionicima potrebno je nabaviti najsuvremeniju oprema koja će unaprijediti kvalitetu nastave fonetskih vježbi i korektivnih fonetskih vježbi, ali i za istraživanja koja se provode na tim odsjecima.

8. Upravljanje informacijama i informiranje javnosti

U svrhu prepoznatljivost i razumijevanja studijskih programa i organiziranja mobilnosti Pravilnik o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta predviđa izradu sljedećih dokumenata: ECTS informacijski paket, prijepis ocjena i dopunsku ispravu. Filozofski fakultet od 2014. objavljuje u posebnoj aplikaciji ECTS informacijski paket koji sadrži na hrvatskome jeziku sve bitne informacije o studijima, njihovoj strukturi, načinu izvođenja nastave, ishodima učenja, nastavnicima. Još uvijek najvažniji dijelovi nisu objavljeni na engleskom jeziku radi informiranja studenata na dolaznoj mobilnosti.

Prijepis ocjena Fakultet donedavno nije izdavao automatski iz sustava, što sada predstavlja znatno poboljšanje za studente i djelatnike službi. U pripremi je i postupak generiranja dopunske isprave iz ISVU-a na hrvatskom i engleskom jeziku što će predstavljati dodatno olakšanje studentima.

Fakultet aktivno i redovito sudjeluje na Smotri Sveučilišta te tako ostvaruje direktnu komunikaciju s budućim studentima. Priređuje se i Orijentacijski tjedan u kojem se pružaju sve bitne informacije o mnogim aspektima studiranja na Fakultetu.

Fakultet na svojim mrežnim stranicama navodi informacije o tome koji se programi izvode, o kriterijima upisa, načinu izvođenja nastave i vrjednovanju postignuća. Međutim, ne postoje podaci o stopama prolaznosti te zapošljavanju završenih studenata. U Uredu za ISVU redovito se provode analize podataka u različite svrhe, a najčešće je to radi izmjene u studijskim programima. Provedene su i druge analize, primjerice analiza upisanih na pojedini diplomski studij, analiza ispitne evidencije, analiza upisa na kolegije koji se izvode na preddiplomskoj i diplomskoj razini studija, analiza upisa i prolaznosti na pojedinim kolegijima studijskoga programa, analizu izlaznosti/ulaznosti između preddiplomske i diplomske razine i sl. Svaka od tih analiza temelj je za donošenje odluka o bitnim pitanjima studija i studiranja.

Cilj 8.1. → Izraditi nove mrežne stranice i pojedine njihove dijelove objaviti na engleskom jeziku

Fakultetu su potrebne sveobuhvatne, prepoznatljive, atraktivne i dinamične mrežne stranice. Pristupit će se izradi novih stranica te će se odrediti obvezatni zajednički sadržaji (npr. ECTS info paket koji sadrži službeni izvedbeni plan nastave) te oni sadržaji koje odsjeci i katedre mogu samostalno kreirati i objavljivati. Odredit će se osobe zadužene za upravljanje i ažuriranje mrežnih stranica, u svakoj službi te na svakom odsjeku.

Cilj 8.2. → Omogućiti pristup informacijama o studiju i studiranju putem posebne aplikacije dostupne na mrežnim stranicama

Radi što kvalitetnijega informiranja javnosti, upisanih redovitih studenata, budućih studenata, vanjskih suradnika i ostalih dionika potrebno je otvoriti aplikaciju s rubrikom u kojoj će se moći direktno postavljati pitanja. Aplikacijom će upravljati djelatnici odgovarajućih službi pa će se time unaprijediti kvaliteta komunikacije. Na adresu info@ffzg.hr moći će se postaviti pitanja općega tipa, a tim će sandučićem upravljati zadužene osobe.

Cilj 8.3. → Prikupiti i analizirati podatke o prolaznosti i zapošljavanju

Izraditi analizu prolaznosti na studijskim programima na višim godinama studija, na svim studijskim programima. Prikupljati i analizirati podatke o zapošljavanju diplomiranih studenata na temelju postojećih evidencija (HZZ, HZZO i sl.). U okviru odsjeka i studijskih grupa analizirati prikupljene podatke te ih objaviti na mrežnim stranicama.

Cilj 8.4. → Utvrditi potrebe za periodičnim analizama radi kvalitetnijega donošenja odluka

Temeljem dobre prakse na mnogim odsjecima, potrebno je definirati vrste analiza koje će se provoditi nad podacima u ISVU radi kvalitetnog donošenja odluka. Analize će se provoditi te će se dobiveni rezultati dostavljati odsjecima, Povjerenstvu za osiguravanje kvalitete te Upravi Fakulteta.

Sažetak

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

Cilj 1.1. → Donijeti odgovarajuće opće akte

Cilj 1.2. → Unaprijediti sustav osiguravanja kvalitete

Cilj 1.3. → Usvojiti strateške dokumente

Cilj 1.4. → Unaprijediti javnost informiranja

2. Studijski programi

Cilj 2.1. → Redefinirati ulogu i sadržaj razredbenog postupka za ulaz u studij

Cilj 2.2. → Reformirati studijske programe

Cilj 2.3. → Unaprijediti kvalitetu nastave u cjelini

Cilj 2.4. → Stjecanje međunarodnih akreditacija za pojedine studije

Cilj 2.5. → Utvrditi unutarnje procedure izmjena i dopuna programa

3. Studenti

Cilj 3.1. → Unaprijediti postupak priznavanja izvannastavnih aktivnosti

Cilj 3.2. → Unaprijediti objektivnost vrjednovanja studentskih postignuća

Cilj 3.3. → Nastaviti aktivnosti na otvaranju studentskog restorana

Cilj 3.4. → Uključiti veći broj studenata u studentske projekte

Cilj 3.5. → Pružiti povratne informacije o studentskim zahtjevima

Cilj 3.6. → Potaknuti veći broj studenata za prijavu na natječaj za dodjelu rektorove nagrade

Cilj 3.7. → Ostvariti snažniji kontakt s bivšim studentima

4. Nastavnici

Cilj 4.1. → Motivirati nastavnike za pripremu kvalitetnih nastavnih materijala i veće korištenje sustava za učenje na daljinu Omega

Cilj 4.2. → Uvesti individualne periodične planove istraživanja

Cilj 4.3. → Analizirati opterećenja u cilju kvalitetnijega izvođenja nastave

Cilj 4.4. → Poticati veće uključivanje nastavnika u programe mobilnosti

Cilj 4.5. → Provoditi izobrazbu u visokoškolskim pedagoškim kompetencijama za zainteresirane nastavnike

5. Znanstveno-istraživačka djelatnost

Cilj 5.1. → Ustrojiti Ured za znanost i projekte

Cilj 5.2. → Analizirati rezultate znanstvenih istraživanja po ustrojbenim jedinicama

Cilj 5.3. → Omogućiti uključivanje Fakulteta u međunarodne istraživačke infrastrukture

Cilj 5.4. → Poticati objavljivanje znanstvenih knjiga i radova na hrvatskom jeziku, osobito u humanističkim znanostima

Cilj 5.5. → Utemeljiti znanstveni časopis s mogućnošću objave radova na jezicima filologija koje se proučavaju na Fakultetu

6. Mobilnost i međunarodna suradnja

Cilj 6.1. → Poticati mobilnost studenata

Cilj 6.2. → Povećati broj kolegija na engleskom i drugim jezicima

Cilj 6.3. → Odrediti jasne rokove vezane za dolaznu mobilnost

Cilj 6.4. → Analizirati sklopljene ugovore o međunarodnoj suradnji te podatke o mobilnosti

7. Resursi – Stručne službe, prostor, oprema i financije

Cilj 7.1. → Unaprijediti uvjete rada i profesionalizirati osoblje

Cilj 7.2. → Bolja raspodijeliti poslove oko evidencije o studijima i studentima

Cilj 7.3. → Zadržati financijsku stabilnost

Cilj 7.4. → Prijaviti se na europske infrastrukturne projekte radi obnove predavaonica te daljnje intenzivne aktivnosti na povećanju prostornih resursa

Cilj 7.5. → Urediti i opremiti suvremeni fonolaboratorij

8. Upravljanje informacijama i informiranje javnosti

Cilj 8.1. → Izraditi mrežne stranice i pojedine njihove dijelove objaviti na engleskom jeziku

Cilj 8.2. → Omogućiti pristup informacijama o studiju i studiranju putem posebne aplikacije dostupne na mrežnim stranicama

Cilj 8.3. → Prikupiti i analizirati podatke o prolaznosti i zapošljavanju

Cilj 8.4. → Utvrditi potrebe za periodičnim analizama radi kvalitetnijega donošenja odluka